

Zakłete w kamieniu — IV edycja konkursu plastycznego kwiecień 2007 r.

Na bezludnej wyspie, nie wiadomo gdzie, leży Jaskinia Cudów. Są w niej bardzo cenne, a zarazem piękne i rzadkie kamienie szlachetne. Niektóre wyrzuciło morze, a inne powstały w idealnych warunkach panujących w jaskini, do której ciągle dostaje się woda, gdyż w ścianie od strony wody jest szczelina, przez którą ona się dostaje. Jednymi z tych ślicznych kamieni są: diamenty, które powstały w jaskini, duży bursztyn z kamieni cudów, który został wyrzucony przez morze, przepiękne muszle, przeróżne kamienie szlachetne, które są w ścianach, i wiele innych darów natury (Patryk Kumik z Paszowic, woj. dolnośląskie).

Tak o swoim obrazie opowiedział 9 letni Patryk, tak widzą kamienny świat dzieci, które od kilku lat za pośrednictwem konkursu „podróżują” w głąb niemych skał, minerałów i skamieniałości. Odnajdując piękno, własne marzenia, ludzkie namiętności i wybory, wymalowują je w pracach pod wspólną nazwą *Zakłete w kamieniu*. Odkrywają, że takie wymarzone jaskinie cudów są niekoniecznie na końcu świata, ale wokół nas — w pobliskiej górze, w przypadkiem zwiedzanym podziemnym korytarzu, w kopniętym kamieniu oraz muzealnych zbiorach. Dzieci po swojemu, często całkiem nienaukowo nazywają i opisują świat starszy od najstarszego człowieka i w taki sposób, w jaki zapewne miliony lat temu zapisywali go nasi przodkowie. Przyłapanie na wyciąganiu awanturniczej przeszłości geologicznej przedstawianych obiektów przypominają, że to zwracanie się w stronę przyrody abiotycznej ma bardzo długą tradycję, a ta naukowa jest najkrótsza (sic!). Kamień po wypełnieniu swej funkcji podstawowej, bycia pewną postacią materii, rozpoczyna inny żywot, staje się tworzywem kultury: „kamiennym sercem”, talizmanem, domem dobrych i złych energii, Głazem Krasnoludków i Kurzą Stópką, minerałem, skałą czy skamieliną pod mikroskopem.

Po raz czwarty kilka setek prac wymalowanych, wylepionych i wyklejonych dotarło do Muzeum Złota w Złotoryi. *Zakłete w kamieniu* na pewno przestało być konkursem o temacie zawiłym i nie bardzo wiadomo czego dotyczącym. Minione edycje pokazały, że kolejne roczniki dzieci i młodzieży w najbliższym otoczeniu, w tropach kulturowych odnajdują treści oraz środki formalne do przedstawienia na obrazie wybranego obiektu i własnych przemyśleń. W „rankingu” cieszących się powodzeniem modeli przodują agaty, amonity, meteoryty, skałki sudeckie i wulkany.

Występujące w Górach Kaczawskich barwne, chciałoby się powiedzieć „malarzkie”, agaty prezentowane w dolnośląskich muzeach od lat fascynują dużych i małych turystów penetrujących rejony kaczawskie. Nic więc dziwnego, że stanowią stały (i wdzięczny) temat konkursowych prac. Każdego roku studia lub barwne agatowe impresje zdobywają nagrody. Także w tym roku Krzysztof Baran ze Złotoryi (III miejsce w kategorii dzieci specjalnej troski), Barbara Nalewojek ze Złotoryi (wyróżnienie w kat. dzieci specjalnej troski), Monika Marysiak ze Złotoryi (wyróżnienie w kat. dzieci specjalnej troski), Damian Małyszka ze Złotoryi (wyróżnienie w kat. dzieci specjalnej troski), Grażyna Gonciarz ze Złotoryi (nagroda specjalna Barbary Szczudło z Muzeum Geologicznego UW) oraz Natalia Mróz ze Złotoryi (nagroda specjalna dr. Bolesława Wajsprycha z Muzeum Geologicznego UW) zostali

nagrodzeni i wyróżnieni za swe plastyczne przedstawienia agatów z Nowego Kościoła.

Kompozycje innych pojedynczych minerałów, skał i skamielin, których niemało w ziemi dolnośląskiej, również mają swoje miejsce w tym konkursie i należą do ulubionego tematu, tym razem... geologicznego jury konkursowego. *Szmaragdowe inspiracje* Joanny Kulpy z Jeleniej Góry (w kat. wiekowej 11–14 lat), *Sól kamienna, łupek, gips* Pauliny Pikosz z Lubina (w kat. wiekowej 15–19 lat), *Ichtiosaur* Magdy Milczarek z Głuszycy (w kat. wiekowej 15–19 lat) otrzymały wyróżnienia, a prace Pauliny Załuczowskiej z Lubina — *Gipsy i sól kamienna* (III miejsce w kat. wiekowej 15–19 lat) — i Jagody Magiery z Polanicy Zdrój — *Turmalin* (nagroda specjalna PTPNoZ) — zostały nagrodzone.

Tegoroczny konkurs obok motywów pojedynczych minerałów, skał i skamielin wypełniły wspomnienia młodych ludzi z wędrowek po polskich jaskiniach. Kilka-nastu kunsztownych batików (technika malowania woskiem na tkaninie) nadesłanych z Młodzieżowego Centrum Kultury w Legnicy za wartość tematyczną i artystyczną w przedstawieniach Jaskini Niedźwiedziej w Kletnie zdobyło najwyższe laury i zasłużyło na samodzielną wystawę: Ela Demusz za *Stalaktyty* (I miejsce w kat. wiekowej od 11–14 lat), Bartosz Grzesik za *Stalaktyty — stalagmity* (II miejsce w kat. wiekowej 11–14 lat), Jeremi Fornagiel za *Stalaktyty, stalagmity* (III miejsce w kat. wiekowej 11–14 lat), Ola Mielińska za *Stalaktyty* (I miejsce w kat. wiekowej 15–19 lat) Agnieszka Grzegorzewska za *Stalaktyty, stalagmity* (nagroda specjalna doc. dr. hab. Włodzimierza Mizerskiego z PIG-u). Również inne przedstawienia jaskiń (np. Jaskini Raj) zostały zauważone i wysoko ocenione: Patrycja Sobczak z Ostrzeszowa za *Stalaktyty i stalagmity w Jaskini Raj* (I miejsce w kat. dzieci specjalnej troski) i Tomasz Mazur z Ostrzeszowa za *Malowidła jaskiniowe* (II miejsce w kat. dzieci specjalnej troski) otrzymali nagrody, Julia Szymańska z Wałbrzycha za *Wnętrze jaskini* — wyróżnienie w kat. wiekowej 7–10 lat.

Sporą grupę prac stanowią rozmaite przedstawienia form skalnych, które są charakterystyczną cechą znanych i lubianych miejsc wycieczkowych (Gór Stołowych, Karkonoszy czy Gór Kaczawskich) lub należą do pobliskiego krajobrazu dziecka. Prace prezentujące ten zakres tematyczny otrzymały wiele wyróżnień: *Wycieczki na Szczeliniec* Oli Pinkas z Polanicy Zdrój (w kat. wiekowej 7–10 lat), *Stary kamieniołom w Górze Barbarka* Marcjanny Heller z Wałbrzycha (w kat. wiekowej 7–10 lat), *Kurza Stópka* Mirka Gałczyńskiego z Polanicy Zdrój (w kat. wiekowej 11–14 lat), *Kamienie i skały* Kuby Pułki z Legnicy (w kat. wiekowej 15–19 lat). *Kolorowe jeziora* Tosi Wasiucionek z Jeleniej Góry nagrodzono III miejscem (w kat. wiekowej 7–10 lat), a *Głazy Krasnoludków* Małgosi Klocek z Kamiennej Góry — II (w kat. wiekowej 15–19 lat), *Bajkowe Głazy* Konrada Kwietnia zaś otrzymały I nagrodę (w kat. wiekowej 7–10 lat). Różnorodne zjawiska geologiczne, jak wybuchy wulkanów czy deszcze meteorytów, są kolejnym zagadnieniem malarskim prac konkursowych. *Sen o Wilczej Górze* Karoliny Wojtaczki ze Złotoryi (w kat. wiekowej 7–10 lat), *Stożek wulkaniczny* Ewy Gdowskiej z Jawora (w kat. wiekowej 15–19 lat) otrzymały wyróżnienia, a za *Skałki i deszcz meteorów* Michałina Wróblewska z Wałbrzycha zajęła II miejsce w kategorii dzieci najmłodszych.

Podsumowując, komisja konkursowa w składzie: Jadwiga Dyląg (plastyk), Danuta Sosa (plastyk), Joanna Kielar (kulturoznawca), Anna Setlik (geolog), dr Bolesław Wajsprych (geolog), Antoni Stryjewski (geolog) po wielu godzinach oglądania, dyskusji, choć chciała nagrodzić wszystkich uczestników, musiała wybrać 12 nagród i po cztery wyróżnienia w każdej z kategorii i tak też uczyniła. Folgując jednocześnie własnej wrażliwości i wyrażając żal, że nie możemy obdarować wszystkich dzieci, z perspektywy subiektywnej przyznaliśmy nagrody specjalne dla tych, których prace wywarły na nas szczególne wrażenie (ich walory plastyczne i tematyczne), a z powodów przyjętych zasad konkursowych nie znalazły się w głównej grupie nagrodzonych. W tegorocznej edycji w ten właśnie sposób zostały uhonorowane cztery osoby (nazwiska i tytuły prac podane są wyżej) przez: doc. dr. hab. Włodzimierza Mizerskiego (PIG, Warszawa), dr. Bolesława Wajsprycha (UWr), Barbarę Szczudło (UWr), koło terenowe PTPNoZ w Złotoryi.

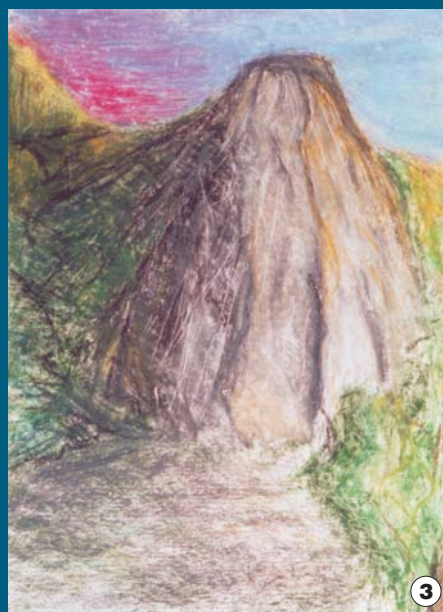
Od początku istnienia konkursu, wśród setek napływających prac dwa ośrodki wyróżniały i wyróżniają

się poziomem plastycznym, oryginalnością i różnorodnością podejmowanych tematów geologicznych: lubiński — Pracownia Wychowania przez Sztukę PKInSEA — reprezentowany przez panią Irenę Oleksyn oraz legnicki, którego przedstawicielką była pani Celina Lisicka — instruktorka plastyki w Młodzieżowym Centrum Kultury. W uznaniu za wieloletnią współpracę, doskonałą opiekę nad pracą artystyczną młodzieży biorącej udział w konkursie, organizatorzy przyznali obu paniom wyróżnienia. Jeszcze raz serdecznie dziękujemy i gratulujemy umiejętności pedagogicznych i wspaniałych pomysłów!

Na zakończenie konkursowego tematu należą się serdeczne podziękowania fundatorom nagród: Ireneuszowi Żurawskiemu — burmistrzowi Złotoryi i Ryszardowi Raskiewiczowi — staroście Powiatu Złotoryjskiego. W imieniu wszystkich organizatorów (Muzeum Złota w Złotoryi, Muzeum Geologicznego PIG w Warszawie, Muzeum Mineralogicznego UWr, Muzeum Geologicznego UWr, PTPNoZ-u Oddział Dolnośląski) dziękuję!

*Joanna Kielar
Serwis fotograficzny na str. 700*

Zaklęte w kamieniu — IV edycja konkursu plastycznego
kwiecień 2007 (patrz str. 650)

Ryc. 1. Praca Jeremiego Fornagiela pt. *Stalaktyty, stalagmity* (III miejsce w kat. 11–14 lat)

Ryc. 2. *Glazy krasnoludków* Małgosi Klocek (II miejsce w kat. 15–19 lat)

Ryc. 3. Wyróżniony *Stożek wulkaniczny* Ewy Gdowskiej (kat. 15–19 lat)

Ryc. 4. *Turmalin Jagody* Magiery nagrodzony przez PTPNoZ

Ryc. 5. Praca Oli Mielińskiej pt. *Stalaktyty* (I miejsce w kat. 15–19 lat)

Ryc. 6. *Gipsy i sól kamienna* autorstwa Pauliny Załuczowskiej (III miejsce w kat. 15–19 lat)

Ryc. 7. Praca Konrada Kwietnia pt. *Bajkowe glazy* (I miejsce w kat. 7–10 lat)

Ryc. 8. *Malowidła jaskiniowe* Tomasza Mazura (II miejsce kat. dzieci specjalnej troski)

